

20

1918-yil
21-iyundan chiqq
boshlagan

№7, 2022-yil 16-fevral,
chorshanba (32.701)

O'zbekiston OVOZI

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Barchaga g'amxo'rlik – davlatning burchi

ҚАДРЛИ ИНСОНЛАР ВА ҚАДРИЯТЛИ ЖАМИЯТ

3 САҲИФА

БАҚИРАДИГАН ОНАЛАР УЧУН

4 САҲИФА

КИБЕРХАВФСИЗЛИК ЯНГИЛИКМИ ЁКИ ЯНГИЛАНГАН ЭСКИЛИК?!

5 САҲИФА

ХАВОТИР ЎРИНЛИМИ?

7 САҲИФА

7 СОАТ

XDP ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ДЕПУТАТЛАР ТОМОНИДАН
ХОТИН-ҚИЗЛАРГА КЎРСАТИЛГАН АМАЛИЙ ЁРДАМЛАР
ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

2022 йил январь ойида

АВТОМОБИЛЬ МУАММОСИ ҲАЛ БЎЛАДИМИ?

2

КЕЧА ПАРЛАМЕНТ ҚЎЙИ ПАЛАТАСИНING ЯЛПИ МАЖЛИСИ СОАТ 11:00- ДА БОШЛАНИБ, 18:00- ДАН ОШГАНДА ТУГАДИ

Ялпи мажлисда "Қурол тўғрисидаги қонунчилик такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда атрофлича муҳокама қилинди.

Қонун лойиҳаси амалдаги қонунлардаги мавжуд тушунчаларни, қурол турлари ва уларнинг ҳуқуқий мавқеини "Қурол тўғрисида"ги Қонунига мувофиқлаштиришга, қурол ва унинг ўқ-дорилари муомаласи соҳасида давлат томонидан тартибга солишга ва назоратни амалга ошириш вазифаларини Миллий гвардиядан ички ишлар органларига ҳуқуқий жиҳатдан ўтказилишини таъминлашга, қурол муомиласи билан қонунга ҳилоф равишда муомалада бўлиш ёки қурол муомаласи қоидаларини бузиш учун жиноий ва маъмурий жавобгарлик чораларининг ўрнатилишига қаратилган.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди.

2

16-fevral, chorshanba, 2022-yil.
№7 (32701)

7 СОАТ

КЕЧА ПАРЛАМЕНТ ҚҲҲИ ПАЛАТАСИНING ЯЛПИ МАЖЛИСИ
СОАТ 11:00 ДА БОШЛАНИБ, 18:00 ДАН ОШГАНДА ТУГАДИ

Кеча Қонунчилик палатасининг навбатдаги йиғилиши танаффус вақти билан 7 соатдан ортиқ давом этди. Ҳақиқатан ҳам кун тартибидан чуқур таҳлил, атрофлича ўрганиш талаб этиладиган масалалар ўрин олганди. Ҳар бир қонун лойиҳасини моддама-модда кўриб чиқиш, уларни талаб даражасида меъёрига келтириш, турли хил қарашлар асосида маъқул қарорни қабул қилиш албатта, осон ва қисқа дақиқаларда ўтадиган жараён эмас.

Ялпи мажлис Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил (Омбудсман)нинг ҳисоботи билан бошланди. Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили Феруза Эшматова маълумотига кўра, Омбудсман 11257 та муурожаатни ўз иш юритишига олиб, уларнинг 2517 таси ёки 23 фоизи ижобий ҳал этилди. Ўтган йили Омбудсман томонидан давлат органлари ва идораларига фуқароларнинг ҳуқуқларини тиклаш юзасидан 36 та хулоса, 14 та тақдимнома ҳамда фуқароларнинг манфаатларини ҳимоя қилиб судларга 44 та даъво аризаси киритилди. Умумий ҳисобда Омбудсманнинг 2021 йилда таъсир чораларини қўллаши натижасида унинг самарадорлиги 2020 йилга нисбатан 2,4

баробарга ошди. Ўтган давр мобайнида Омбудсман Котибияти ходимлари 108 марта судларда кузатувчи сифатида иштирок этди.

Эшитув давомида Омбудсманга депутатлар томонидан жазони ижро этиш муассасаларида тиббий хизмат пунктларини ички ишлар тизимидан алоҳида ажратиш, ишдан бўшатилган ходимларни оқланганларидан сўнг ўз иш жойига қайтариш, қайта муурожаатлар сони ортгани, маҳкумлар муурожаатлари бўйича саволлар бўлди, уларга батафсил жавоб берилди.

Мажлисида, шунингдек, Бола ҳуқуқлари бўйича вакил (Болалар омбудсмани) фаолияти тўғрисидаги ахбороти ҳам эшитилди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Ёшлар масалалари бўйича комиссияси ҳисоботидан сўнг Спикер Нурдинжон Исмоилов комиссия шу давр мобайнида қандай аниқ ташаббус ва таклифлар билан чиқди, қонун ижодкорлиги жараёнида уларнинг иштироки қандай бўлди, деган саволларни ўртага ташлади. Ёшларнинг чуқур билим олишига ёрдам бериш, талабаларга яратилган шароитларни ўрганиш, онлайн тизимда ўқитиш жараёнларини таҳлил қилиш, ёш олимларга муносиб шароит яратилиши масалаларига эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлади. Киритилаётган парламент сўровларида улар фақат иштирокчигина бўлиб қолмай, ташкилотчи ва ташаббускор бўлиши айтиб ўтилди.

Мажлисида Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Ёшлар масалалари бўйича комиссиясининг ахбороти маълумот учун қабул қилинди. Ёшлар парламенти раиси Шаҳноза Жолдасованинг ахборотига кўра, 2021 йилда Қонунчилик палатасига киритилган лойиҳалар юзасидан 87 та таклиф тайёрланган бўлиб, улардан 27 таси инobatга олинган.

Шунингдек, халқ вакиллари "Ўзбекистон Республикасининг Уй-жой кодексини тасдиқлаш тўғрисида"ги қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқишди.

Мазкур ҳужжатда бинаоларни турар жой сифатида таснифлаш, турар жойлар ва нотурар жойлар тоифасига ўтказиш, уй-жой фондини ҳисобга олиш ва турар жойларни фонддан чиқариш, давлат уй-жой назорати, хусусий уй-жой фондининг турар жойларидан фойдаланиш ҳамда мулкдорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш назарда тутилмоқда, – дейди Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси, ЎзХДП фракцияси аъзоси Анвархон Темиров. – Қонун лойиҳасига уй-жой қуриш, кўп хонадонли уйлари қайта қуриш ва қайта режалаштириш, фуқароларни турар жой билан таъминлаш, уй-жой кооперативларини ташкил этиш ва кооператив уйлاردан турар жой олиш ва улардан фойдаланиш бўйича аниқ меъёрлар киритилмоқда.

Эътиборли жиҳати, қонун лойиҳаси билан уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтож фуқароларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган изчил давлат уй-жой сиёсати амалга оширилади. Шунингдек, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш мақсадида фуқаролар, фуқароларнинг ўзини ўзи босқариш органилари, ННТ, оммавий ахборот воситалари, жамоатчилик кенгашлари, комиссиялари ва бошқа жамоатчилик ташкилий тузилмалари давлатимиз қонунчилик ҳужжатлари талабларини бузмаган ҳолда уй-жой соҳасида жамоатчилик назоратини амалга оширади.

Агар турар жойни қайта қуриш ёки қайта режалаштириш фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига дахл қилса ҳамда ҳаёти ёки соғлиғига ҳавф тудирган ҳаракат бўлса, уларни амалга оширган шахс қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Биламизки, одатда эскирган, таъмирталаб, реконструкцияга муҳтож уй-жойлар бузилиши кузатилади. Албатта, бу жараёнлар эҳтиёжман оилаларнинг аҳволи янада қийинлашишига сабаб бўлади. Қонун лойиҳаси қабул қилиниши айнан аҳолининг ушбу қатлами манфаатлари мустақкам ҳимоя этилишига хизмат қилади. Бу албатта, бизнинг партиямиз дастурий мақсадларига ҳам мос келади. Шу жиҳатдан мазкур қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлаймиз.

Мажлисида қонун лойиҳаси учинчи ўқишда қабул қилинди.

Депутатлар "Ташқи меҳнат миграцияси тўғрисида"ги қонун лойиҳасини ҳам иккинчи ўқишда қизгин муҳокама қилишди.

Таъкидландики, мазкур қонун лойиҳаси билан ташқи меҳнат миграцияси соҳасидаги қонуности ҳужжатлари қонун даражасида мустақкамланади, халққаро ҳужжатлардаги меҳнат мигрантларининг ҳуқуқларига оид нормалар миллий қонунчиликка имплементация қилинади. Шунингдек, фуқароларнинг Ўзбекистон Республикасидан ташқаридаги меҳнат фаолиятини ташкил этиш ва бошқа давлат фуқароларининг бизнинг давлатда меҳнат фаолиятини амалга ошириш мақсадида жалб қилиш тартиби ягона қонунда тизимлаштирилган ҳолда жамланади.

Қонун лойиҳасида ташқи меҳнат миграцияси соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари белгиланяпти, – дейди Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси, ЎзХДП фракцияси аъзоси Ўрол Ҳрозбоев. – Соҳада қўлланилиб келинаётган тушунчаларнинг мазмун-моҳияти очиб берилмоқда. Уюшган ҳолда ишга жойлаштириладиган фуқароларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, мамлакатимиздан ташқарида вақтинчалик меҳнат фаолиятини амалга ошираётган фуқароларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, шунингдек, меҳнат миграциясидан қайтиб келган фуқароларни реинтеграция қилиш тартиби тизимлаштирилмоқда. Қонун лойиҳасининг қабул қилиниши фуқароларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, ташқи меҳнат миграцияси жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, меҳнат мигрантларининг ҳисобини юритиш ва ушбу соҳада аниқ мониторинг олиб боришга хизмат қилади.

Тўғриси, чет элда ишлаб юрган ва қайтган шахсларни кўплаб масалалар ўйлантиради, ташвишлантиради. Ишлаб жараёнида улар қанча муаммога дуч келади ёки юртимизга қайтишганда шароитга мослашиш, вазиятларни таҳлил қилиш, талабларга жавоб берадиган механизмларни тушунишга қийналишади. Мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши бу жараёнларни тизимлаштириш ва тартибга солишга хизмат қилади. Шу орқали фуқароларга енгиллик яратилади, муносиб шароит таъминланади.

Мажлисида атрофлича муҳокама қилинган шу ва бошқа қонун лойиҳалари депутатлар томонидан маъқулланди.

Гулруҳ ОДАШБОВА,
"Ўзбекистон ovozi" мухбири.

ДОЛЗАРБ

АВТОМОБИЛЬ МУАММОСИ ҲАЛ БЎЛАДИМИ?

"Растаможка", яъни бир мамлакатдан бошқасига олиб кириладиган товар моддий бойликлар учун жорий этилган тўловнинг халқимиз орасидаги номи. Охири кунларда ушбу сўз кўп муҳокамаларга сабаб бўлмоқда. Яъни, Ўзбекистонга автомобиль олиб кираётганда уни "божхона расмийлаштирувидан" ўтказиш суммасининг миқдори 30 фоиздан 15 фоизга туширилиши кутилмоқда.

Бу ҳақида Президентимиз 14 февраль куни машинасозлик саноатидаги устувор вазифалар муҳокамаси юзасидан ўтказилган видеоселектор йиғилишида таъкидлади. Тизимни ривожлантириш, истезмолчилар талабини тўлиқ қаноатлантиришга оид қатор чора-тадбирлар ҳам кўрсатиб ўтилди.

Таъкидландики, Тараққиёт стратегиясига кўра, автомобиль саноатида кооперацияни янада ривожлантириш орқали ишлаб чиқариш ҳажмини 1,4, экспорт ҳажмини 2 бараварга кўпайтириш ва маҳаллийлаштириш даражасини ошириш мақсади белгиланган. Йиғилишда бунга эришиш йўлидаги жорий йилги вазифалар муҳокама қилинди.

Шерзод РАҲМОНОВ,
Олий Мажлис
Қонунчилик
палатаси депутати,
Ўзбекистон ХДП
фракцияси аъзоси:

— Давлатимиз раҳбари, аввало, аҳоли талабларига эътибор қаратди ва бу йиғилишнинг асосий моҳиятини ташкил этди. Автомобиллар учун олдиндан тўлов миқ-

дорини 85 фоиздан 50 фоизга пасайтириш ва 1 майга қадар автомобиль сотиб олишдаги навбатларни тўлиқ бартараф этишга кўрсатма берди. Ҳозирги кунда навбатда турган харидорларга автомобиль етказиб бериладиган аниқ сана кўрсатилган хабарнома йўлланидиган бўлди. Бунга халқимиз кутганди. Чунки улар йиллар давомида йиғиб терган пулини

автоулов учун тўлаб қўйиб, яна 8-10 ойлаб уни кутиши биров ноҳақлик эди.

Йиғилишда, шунингдек, яна кўплаб масалалар ҳақида сўз борди, топшириқлар берилди. Бироқ аҳолининг кўпроқ эътиборини тортган жиҳати халқимизга танлаш имкониятини яратиш мақсадида импорт автомобиллар учун божхона божи ставкаларини 2 баробарга пасайтириш бўйича ҳукуматга топшириқ берилгани бўлди.

Шу ўринда Ўзбекистонда хоржий автомобилни божхона расмийлаштирувидан ўтказиш билан боғлиқ айрим ҳақиқатларга тўхталасан. "Растаможка" нархи бир эмас, бир қанча омиларга боғлиқ бўлиб, автомобилнинг ёши ва нархи, ишлаб чиқарилган ва экспорт қилинган мамлакат, двигател тури ва ҳажми инobatга олинади. Яна бир муҳим жиҳати, барча божхона тўловлари АҚШ долларидан ҳисобланади ва Ўзбекистон Марказий банки курси бўйича ўзбек сўмида тўланади.

Аммо тўловлар шу билангина тугайди, деб ўйлаганалар адашади. Чунки божхона тўловлари ва расмийлаштируви йиғимларидан ташқари, импорт қилувчи 15 фоиз ҚҚС, шунингдек, утилизация учун ҳам ҳақ тўланади. Табиийки, бу борада ҳам маълум талаб ва тартиблар жорий этилган. Унга кўра, божхона чегарасида автомобилнинг нархи олди-сотди шартномаси (инвойс-сертификат) ёки халққаро нархлар каталоги бўйича белгиланади. Шунингдек, ушбу суммага утилизация йиғими ва автомобилни божхона чегарасигача олиб ўтиш харажатлари қўшилади.

ҚҚС автомобилнинг умумий божхона қиймати 15 фоиз миқдоридан тўланади (автомобиль қиймати божхона бўйича + транспорт харажатлари + утилизация тўлови + божхона тўлови). Яна ҳам ойдинлаштирилса, машинанинг базадаги нархидан 30 фоиз ёки 40 фоиз (эски ёки янги машиналигига қараб) божхона божи + \$1,8-3,0 ҳар бир куб.см + 15 фоиз ҚҚС + утилизация тўлови кўринишида бўлади. Чет элдан автоулов сотиб оладиганлар диққатига, янги машиналарга бож - 30 фоиз, эскиларини учун 40 фоизни ташкил этади.

Айтайлик, 10 000 АҚШ долларига автомобиль сотиб олдингиз. Унда сиз яна қўшимча кўйидагилар учун ҳам пул тўлаётган бўлинг. Яъни: — машина қийматидан бож 30 фоиз=3,000\$

— машина мотор ҳажмидан 1,8\$ дан=1000сс-1,800\$
— ҚҚС 15 фоиз=1,500\$
— утилизация йиғими БҲМнинг 30 баробар=7,350,000 сўм=680\$

шуларнинг умумий суммаси 6,980 долларни, бугунги курс билан 75 802 800 сўмни ташкил қилар эди.

Берилган топшириқ асосида белгиланган бож қиймати камайтирилса, автоулов учун 30 фоиз божнинг ўрнига 15 фоиз тўланади. Бу бошқа мажбурий тўловларга тааллуқли эмас. Шунда юқорида ҳосил бўлган суммадан 1,5 минг АҚШ долларини олиб ташлаймиз. Натижада 10 000 га олинган "тойчоғ"ингизни 5,480 доллар эвазига Ўзбекистонда ҳайдаб юриш ҳуқуқига эга бўласиз.

**ИККИНЧИ ҚЎЛ
ХОРИЖИЙ
АВТОМОБИЛЛАРНИНГ
ИМПОРТИ ҚАНДАЙ?**
Мавжуда ҲАСАНОВА,
Олий Мажлис
Қонунчилик
палатаси депутати,
Ўзбекистон ХДП
фракцияси аъзоси:

— Ишлатилган хоржий автомобилни Ўзбекистонга олиб киришда божхона расмийлаштируви тўловлари автомобиль нархининг камида 120-150 фоизини ташкил қилади ва бу аслида тақиқланади. Шунга қарамай, Эркин савдо зонаси тўғрисида битим тузилган мамлакатлар учун божхона расмийлаштирувининг имтиёзли тартиб-қоидалари мавжуд. Жумладан, Озарбайжон, Арманистон, Беларусь, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон, Молдова, Россия, Тожикистон, Туркменистон ва Украинада ишлаб чиқарилган автомобиллар учун божхона имтиёздан фойдаланишга руҳсат берилади. Бунда импорт қилинган автомобиль учун СТ-1 келиб чиқиш сертификатини тақдим этиш керак. Бу сертификат ишлаб чиқарувчи ёки экспорт қилувчи мамлакатнинг маҳаллийлаштириш даражаси 50 фоиздан ошса ва тўлиқ йиғиш цикли бўйича амалга оширилган тақдирдагина берилади. Демак, Россияда ишлаб чиқарилган, яъни йиғилган BMWни Ўзбекистонда пасайтирилган ставкада расмийлаштириб бўлмайди. Мисол учун, Россияда Toyota ёки Hyundai автомобил-

лари 50 фоиздан кўпроқ маҳаллийлаштирилган. Шунга қарамастан, Россия Савдо-саноат палатаси ушбу автомобиль ишлаб чиқарувчилар учун СТ-1 сертификатини бермайди.

Соддароқ қилиб айтадиган бўлсак, ҳар бир ишлаб чиқариладиган автомашина ўз ватанидан олинса, уларга имтиёзлар берилади. Россия ва Украинада ишлаб чиқарилган ZAZ, Lada, UAZни имтиёзли асосда олиб кириш мумкин. Сабаби, Toyotaнинг ватани Япония бўлса, Hyundai эгаси Корея ҳисобланади.

Масалан, айна пайтда Lada Vesta Comfort/Image 5MT Ўзбекистондаги расмий дилердан 12 850 долларга сотиб олиш мумкин. Россияда эса 645 900 рубл ёки мамлакат Марказий банки курси бўйича 11 370 доллар туради. Бу суммадан кўриниб турибдики, ўзингиз олиб кирганингизда машина нархи анча ортиб кетади.

Нархлардаги пастлаш йиллар давомида кутилган масала аслида. Шундан келиб чиқиб айтиладиган бўлсак, бу чораларни дастлабки йирик қадам сифатида қабул қилиш мумкин. Чунки ҳар бир импорт автомаobili учун 50 фоиз кам бож тўланишининг ўзиёқ келгуси яхши янгиликларга умид уйғотади.

МАШИНАСОЗЛИКДА КЛАСТЕР ТИЗИМИ

Видеоселектор йиғилишида машинасозлик тармоғини саноат кластери усулида ривожлантириш лозимлиги таъкидланди. Бу тизим "инжиниринг – бутловчи қисмлар – тайёр маҳсулот – савдо ва сервис" занжирини қамраб олади. 8 та машинасозлик корхонаси, бутловчи қисмлар ишлаб чиқарувчи 300 дан зиёд корхона, логистика, ички ва ташқи бозорлардаги савдо ва сервис тармоғи, Турин политехника ва Андижон машинасозлик институтларини умумий мақсад йўлида бирлаштиради.

Бу ҳам бевосита автомобилсозликдаги нархнинг пасайишига, янги корхоналар ҳисобидан кўплаб иш ўринлари яратилишига хизмат қилади. Ташқаридан кирувчи машиналар кўпайиши рақобатни юзага келтиради, рақобат эса сифатни яхшилайдди. Босқичма-босқич ишлаб чиқариш ҳажми оширилиб, олдиндан тўланадиган маблағ миқдори қисқартирилади. Мана шу чораларнинг ўзиданоқ навбатлар тўлиқ бартараф этилади, деб умид қиламиз.

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
"Ўзбекистон ovozi" мухбири.

Моддий ва маънавий қадриятларни ривожлантириш ҳозирги кунда долзарб масаладир.

16-fevral, chorshanba, 2022-yil.
№7 (32701)

Мақсуда ВОРИСОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати,
ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Инсон жамиятда ҳаёт кечирар экан, албатта, шу жамиятда кадр-қимматга эга бўлишни истайди.

Қадимдан турли жамиятларда инсон қадри турли нарсаларга боғлиқ бўлиб келган. Ҳар бир жамият ўз мафқурасидан, дунёқарашидан, инсон зотига муносабатидан келиб чиқиб, уни турлича баҳолаган.

Қайсидир бир жамиятда кучли инсон энг яхши ва энг қадри ҳисобланган. Бошқа бир жамиятда эса ҳукмдор, амалдор инсон кадр топган.

Ҳиндиларда олий диний табақадан туғилганлар, яҳудийларда яҳудий бўлиб туғилганлар энг яхши одам ҳисобланган. Шу билан бирга, одамлар ўйлаб чиқарган инсон қадрининг ўлчовлари ичида турли тузум ва фикрларни умумлаштириб турувчи нарсалар ҳам бўлган. Кишининг сурати ва молу мулки ана шу жумлага кирди.

Қадимда одамлар, масалан, ҳусни-жамоли, кийим-кечаги, туяси, оти, тилла-қумуши, уй-жойига қараб баҳолаган бўлса, бугунги кунда улар кўпроқ қоматнинг кўрамлиги, машхур ширкатлар чиқарган урфдаги кийимларни кийиши, ихтиёридаги пул маблағлари, минадиган машинаси, қурган уйи, қилган тўйига қараб баҳоламоқда.

Ушбу ўринда Абу Ҳурайра розияллоху анҳудан ривоят қилинган ҳадиси келтиримоқчиман:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ суратларингизга ва молу дунёларингизга назар қилмайди. Лекин қалбларингизга ва амалларингизга назар қилади», дедилар».

Мазкур ҳадиси шарифда инсонларнинг кадр-қиммати Аллоҳ томонидан қандай ўлчаниши ҳақида гап кетмоқда.

Биз инсон қадри юксак баҳоланган жамият яратишни ниёт қилган эканмиз, барчамиз инсон қадри нима эканлиги ва у қандай ўлчанишини ўзиниз билишимиз ва бошқаларга тарғиб қилишимиз муҳим вазифадир.

Ҳаракатлар стратегиясини амалга ошириш даврида мамлакатимизда янгилашлар кириб бормаган бирорта соҳа ёки тармоқ, шаҳар ёки туман, қишлоқ ёки маҳалла қолмади, десак тўғри бўлади.

Шу борада бир фикрни алоҳида таъкидлаб айтишни истардим: бугунги кунда давлатимиз инсон учун, халқ учун очилди. Халқ билан бевоқифа мулоқот қилиш, унинг дарду ташвишлари, муаммоларини ижобий ҳал этиш бўйича мутлақо янги тизим яратилди.

Инсон, унинг ҳақ-ҳуқуқлари, кадр-қиммати ва қонуний манфаатларини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилиш тамойили ислохотлар моҳиятини ташкил этмоқда.

Инсон қадри ва қадрият тушунчалари бир ўзакдан яралган бўлиб, моҳият жиҳатидан ҳам уйғундир. Қадрият воқеликдаги муайян ҳодисаларнинг умуминсоний, ижтимоий-ахлоқий, маданий-маънавий аҳамиятини кўрсатиш учун қўлланадиган

Янги Ўзбекистон тараққиётнинг янги даврига қадам қўйди.

«Инсон қадри устувор бўлган жамият ва халқпарвар давлат» тамойили асосида мамлакатимизда инсон ва унинг қадри улуғланадиган жамият яратиш эзгу мақсадга айланмоқда.

ҚАДРЛИ ИНСОНЛАР ВА ҚАДРИЯТЛИ ЖАМИЯТ

**“БУГУНГИ КУНДА
ДАВЛАТИМИЗ
ИНСОН УЧУН,
ХАЛҚ УЧУН
ОЧИЛДИ.
ХАЛҚ БИЛАН
БЕВОСИТА
МУЛОҚОТ
ҚИЛИШ,
УНИНГ ДАРДУ
ТАШВИШЛАРИ,
МУАММОЛАРИНИ
ИЖОБИЙ ҲАЛ
ЭТИШ БЎЙИЧА
МУТЛАҚО
ЯНГИ ТИЗИМ
ЯРАТИЛДИ.**

тушунчадир. Инсон ва инсоният учун аҳамиятли бўлган барча нарсалар, масалан, эркинлик, тинчлик, адолат, ижтимоий тенглик, маърифат, ҳақиқат, яхшилик, гўзаллик, моддий ва маънавий бойликлар, анъана, урф-одат ва бошқалар қадрият ҳисобланади.

Инсон бутун умри давомида сон-саноксиз қадриятлар оламида яшайди. Атрофимизни ўраб турган борлик, табиатнинг энг муҳим томонларини ифодалайдиган қадриятлар умумбашариат хусусиятига эгадир. Бундай қадриятлар жамият учун ҳеч қачон ўз аҳамиятини йўқотмайдиган, абадий ва муқаддас қадриятдир. Инсоннинг ўзлиги, менлиги, борлигининг асосий фундаменти қадрият билан бойитилади, тўлдирилади.

Инсоният тарихида жамият тараққиёти бир текис кечмаган. Жамиятда юз бераётган ижтимоий-тарихий ҳодисаларга турлича муносабатда ёндашиш натижасида инсонларнинг дунёқараши, турмуш тарзи, менталитети шаклланиши баробарида, миллий қадриятлар ҳам такомиллаша борган. Миллий қадриятлар ҳар бир миллатнинг тили, урф-одатлари, тарихи, маданияти, анъаналарини, барча моддий ва маънавий бойликларини, иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ҳаётининг барча томонларини ўз ичига қамраб олади. Шунинг учун ҳам қадриятлар миллатларнинг маънавий қиёфасини акс эттиради. Ҳар бир жамият, миллат, халқ ўз келажаги, келгуси авлодларини юксак маънавиятли, илмли ва энг асосийси, бахтли бўлишлари учун

курашади. Моддий ва маънавий қадриятларни ривожлантириш ҳозирги кунда долзарб масаладир.

Бу борада оғриқли муаммолар йиғилиб қолган. Миллийлик ва маънавий қадриятлар ҳақида кўп ва хўп гапирадиган ташкилотлар фаолиятини инсон қадри, ҳуқуқ устуворлиги ва демократия зарурати нуқтаи назаридан, қайта ва қайта кўриб чиқиш вақти келди, деб ўйлаймиз. Дунёнинг турли нуқталарида юзага келаётган ижтимоий-руҳий таранг вазият бир жамиятда ижтимоий бирдамлик ҳиссини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришни тақозо этмоқда.

Инсон ўзининг ҳар бир ҳаракати, фаолиятини маълум нормалар, меъёрлар ёрдамида назорат қилиб туради. Инсоннинг фаолияти жамият тараққиётига хизмат қилган тақдирдагина қадриятга айланади. Шу нуқтаи назардан қараганда тинчлик, фаровонлик, тенглик, адолат, инсонпарварлик, олжаноблик сингари инсоний фазилатлар ва ҳодисалар ҳам қадрият ҳисобланади. Ижтимоий жараёнлар таъсирида кишиларнинг қадриятлар тўғрисидаги қарашлари ўзгариб боради. Тарихий заруратга қараб гоҳ у, гоҳ бу қадрият ижтимоий тараққиётнинг олдинги сафига чиқади. Масалан, юртни ёв босганида — озодлик, мустамлака ҳукмронлигида — истиклол, уруш даврида — тинчлик, тутқунликда — эркинлик, касал ёки беморликда — сиҳат-саломатликнинг қадри ошади. Ҳозир жамиятимизда устувор қадрият нима? Бу масала ҳақида ҳар биримиз чуқур ўйлашимиз, ўз жавобимиз ва ҳулосамизга етишимиз зарур.

Ижтимоий адолатга асосланган янги жамият яратиш даврида қадриятларни аниқ белгилаш, албатта, жамиятдаги маънавий муҳитни шакллантиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бир неча минг йиллик давлатчилик тарихига эга бўлган ватанимиз, миллий маданиятимиз, дунё илм-фанига миллат фарзандлари томонидан қўшилган салмоқли ҳисса янги жамиятда инсон қадри ва қадриятларнинг энг юксак мезонларда белгилишини тақозо қилади.

Ҳар бир халқ, ҳар бир даврнинг ўз идеаллари бўлади. Бу идеаллар тарихий вазиятларда, буюк шахсларнинг ҳаёти ва ўткир фаолиятида яққол сезилади. Шу маънода ёшлар этилодидан, талпинадиган идеаллар ҳақида тадқиқ қилинган, таҳлил ўтказилганми?

Миллий қадриятлар ҳақида қайғурадиган ташкилотларимиз шу масала хусусида чуқур ўйлаб, фикр юритаётганида, кадр масаласи энг бирламчи масалага кўтарилгани, асосийси, дунё аллақачон ўзгариб кетаётганидан хабардор, деб ўйлаймиз.

ТАХРИРИЯТДАН:

Интернетда, кўча-кўйда ёшлар, маҳаллада, тўй-тадбирда атрофимиздагилар нималарни қадрият, деб билмоқда?.. Бу оғир ва чуқур мавзу. Қадр ва қадриятлар ҳақидаги фикрларингизни қутамиз.

ПАРЛАМЕНТ ФАОЛИЯТИ

ҚЎМИТАНИНГ РЕЖАЛАРИ КАТТА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Фуқароларнинг соғлигини сақлаш масалалари қўмитаси Тараққиёт стратегиясида аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш борасидаги устувор мақсад ва вазифаларни амалга ошириш истиқболлари масалаларига бағишлаб давра суҳбати ўтказди. Унда Қонунчилик палатаси депутатлари, масъул вазирлик ва идоралар вакиллари иштирок этди.

Таъкидландики, келгусида Тараққиёт стратегияси доирасида бир қатор концепция ва дастурлар, 13 та кодекс, 12 та қонун ва ўнлаб қонун ҳужжатлари қабул қилиниши кўзда тутилган. Кўпгина соҳалар қатори мамлакатимизда аҳоли саломатлигини таъминлаш билан боғлиқ муҳим мақсад ва вазифалар ҳам қамраб олинган.

— Биз масъулиятли даврда яшаймиз, — дейди қўмита раиси ўринбосари, ЎзХДП фракцияси аъзоси Мақсуда Ворисова. — Ҳаётимизнинг бурилиш нуқтасидамиз, десак ҳам муболага бўлмайди. Ўтган 5 йилда Ҳаракатлар стратегияси барча соҳаларда қарорларимиз учун асос яратди. Унинг мантиқий давоми бўлган Тараққиёт стратегияси аҳоли фаровонлиги учун сиёсий-ҳуқуқий асосларнинг янада такомиллаштиришига хизмат қилади. Инсоннинг барча ҳуқуқлари кафолатланган фуқаролик жамияти ижтимоий муҳитга жиддий таъсир қилади. Айтишга, тиббиёт соҳаси туғилишдан ўлимгача бўлган даврни қамраб олади. Бу борадаги ҳар бир ўзгариш, ҳар бир белгиланган чоратадбирлар барчамизга тегишли. Албатта, бугун давр қатъий вазифаларни олдимизга қўймоқда. Уларни кенг аҳоли вакилларига етказиш, сифатли тиббий хизматни ташкил қилиш, стратегияда белгиланган мақсадлар бўйича чоратадбирлар белгилла олишимиз, уларни амалга ошириш учун биргалликда ҳаракат қилишимиз лозим.

Тадбирда Соғлиқни сақлаш вазирлиги бошқарма бошлиғи Илҳом Аслонов 2016–2021 йилларда соҳада улкан ишлар амалга оширилгани, аҳолининг умр кўриш даражаси 73–75 ёшга ортгани, сил касалликлари ва бошқа хавfli касалликлар билан касалланиш ҳолатлари, оналар ўлими камайгани, тизимга ажратиладиган маблағлар оширилганини айтиб ўтди.

30–35 ёшдаги аёллар ўртасида сут бези саратони касалликларини эрта аниқлаш ва олдини олиш, қон босими мунтазам олиб турадиган беморларга зарурий дори воситасини бепул тарқатиш, олис ва чекка ҳудудларда тиббиёт пунктлари, республика ҳудудларида тиббиёт кластерларини ташкил этиш, туманларда беморлар рўйхатини шакллантириш бўйича тегишли чора-тадбирлар белгиланган.

Қўмита аъзолари қишлоқ врачлик пунктларида бирламчи дори воситалари етишмаслиги, йил бошида шошлинч тиббий ёрдам машиналари учун бензин топилмагани ёки етишмаслиги натижасида муаммолар келиб чиққани, кадрлар масаласидаги камчиликлар ҳамон кузатилаётгани ҳақида айтиб ўтди.

Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари Шавкат Казакбаев аҳоли саломатлигини яхшилаш, олис ҳудудларда яшовчи, ногиронлиги бор, оғир турмуш шароитидаги ёлғиз, қаровчисиз фуқароларнинг соғлигини тиклаш масалалари ҳақида эътиборда эканини қайд этди.

Депутатлар вазирлик вакилига онкологик касалларнинг донаси 3–3,5 миллион турадиган дориси учун маблағ ажратиш, ёрдам ташкил қилиш тақлифини билдиришди. Шундай беморларга маблағ ажратилмаётганлиги юзасидан қўллаб-қувватлаш бўлаётгани таъкидланди.

Тиббиёт фанлари доктори Севара Убайдуллаева соҳадаги айрим муаммолар, кадрлар, мутахассислар етарли эмаслиги, олий таълимни битираётган ёшларнинг кўпчилиги қишлоқ ҳудудларида юқламалар кўплиги сабабли ўз иш жойларини тарк этишлари, натижада олис ҳудудларда кадрлар тақчиллиги ҳамон кузатилаётгани, шифокорлар учун муносиб шароит яратиш масалаларида фикр-мулоҳазаларини баён этди.

Шунингдек, мазкур ҳужжатда репродуктив ёшдаги ва ҳомиладор аёллар, болалар учун юқори технологик тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш вазифаси қўйилган. Бу борада турғуқ комплексларида рўйхат асосида реконструкция ва таъмирлаш ишларини олиб бориш, янги ташкил этилган туманлараро перинатал марказларни зарур тиббий техника ва буюмлар билан жиҳозлаш, кадрларни чет эл мамлакатларининг илмий марказ ҳамда клиникаларида мақсадли тайёрлаш алоҳида аҳамият касб этади. Давра суҳбати иштирокчилари вазифалар ижросида масъул вазирлик ва идораларнинг саъй-ҳаракатларини сафарбар қилиш лозимлигини таъкидладилар.

Гулрух ОДАШБОВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.

16-fevral, chorshanba, 2022-yil.
№7 (32701)БАҚИРАДИГАН
ОНАЛАР УЧУН

ФАРЗАНД ОНАСИ
ТОМОНИДАН ХЎРЛАНГАН,
КАМСИТИЛГАН,
КАЛТАКЛАНГАН, ЭЗИЛГАН
БЎЛСА, БУ БОЛА ОНГИГА
КЕЛГУСИДА "СЕНИ КУЧ
БИЛАН ЭЗАДИГАН ҲАММАГА
БЎЙИН ЭГ", ДЕГАН ФИКРНИ
СИНГДИРИШИ БИЛАН
ХАТАРЛИДИР.

Хадича Кубро Тонгар

Бола бақирмасдан, жаҳл қилмасдан, урмасдан тарбиялаш услубини бугунги педагогига кашф этган эмас. Бежизга ота-боболаримиз "бола 5 ёшгача пошшо", дейишмаган. Меҳр кўриб катта бўлган болаларнинг ҳаётга қарашлари бошқача бўлади. Позитив, ўзига ишонган, қизикқон ва ҳоказо... Меҳрга тўймай ўсган аксарият болажонлар эса келажакда ўз фарзандларига ҳам ўзлари кўрган муносабатни такрорлар эканлар. Рухиятида шундай муаммоси бўлган айрим оналаримиз учун яхши бир, фойдали асарни тавсия этмоқчиман. Бу китобни ўқиганларнинг хулосасидан қувониб кетдим. "Бақирмайдиган оналар ҳам бўлар экан. Бунинг иложи бор экан!"

БЕТАРТИБ УЙДАН ЭМАС,
НОТЎҒРИ ТАРБИЯДАН УЯЛИБ
ҚОЛИШИНГИЗ МУМКИН

Китобхонларнинг бундай хулосага келишларига арзирли сабаб бор, албатта. Муаллиф Хадича Кубро Тонгар фарзандингизни ҳурмат қилишингизга мажбур қила оладиган шундай таъсирли маслаҳатларни бера олганки, болангизга биров кўполлик ва биров шафқатсизлик қилаётганингизни тушуниб қоласиз. Муаллифнинг айтишича, орадан йиллар ўтиб ҳеч ким уйимизнинг бетартиб бўлгани, ёйилиб ётгани ҳақида гапирмайди. Бироқ, биз бугун тарбия қилаётган, қалбларига меҳр уруғини қадаётган болажонларимиз умр бўйи хотирланадиган, хайрли ишларни амалга оширадиганлар!

АМАЛДА ҚАНДАЙМИЗ?

Аксарият оналар болалари хато иш қилганларида улар билан гаплашишга сабри етмайди ва боласига танбеҳ бериб, асаблари бузилган ҳолатларда эса бақириб вазиятга ечим топади. Бу жуда кўп оналарнинг биринчи реакциялари. Ҳамма ҳам болажони билан дўстона гаплашиш, маслаҳатлашиш, уларга хатоларини тушунтириш қанчалик муҳимлигини билмайди. Асаби кўтармайди. Фикрлашга мажбур қиладиган саволлар бериш, хатосини тушунтириш ўрнига, тўғридан-тўғри эътироз билдираверишимиз, бақираверишимиз болада гап эшитаман, деган тушунчани пайдо қилиб, оқибатда ота-онадан қаттиқ кўркүв, кўркүв эса ёлгонга уланиб кетаверишига сабаб бўлар экан.

Бусиз иложи йўқ, болам жуда шўх, қаттиққўл бўлмасам, тарбиялай олмаيمان, деган оналар бу китобни, албатта, ўқисинлар.

Ўқимасимдан аввал сиздаги савол менда ҳам тўғилганди. Муаллиф бақирмасдан тарбиялаш мумкинлигига ишонтира олганми? Ахир, болага умуман товуш кўтармасдан, танбеҳ бермасдан тарбиялаш мумкинми?

Хадича Кубро Тонгар:

– Бақирмайдиган она бўлиш дегани, умуман газабланмаслик, ҳар қандай ҳолатда ҳам ваҳима қилмаслик, фарзандларимизга тўсиқ-маълум бир чегара қўймаслик дегани эмас. Фақат жаҳлимиз чиққанида, яъни, "ақл"имизни йўқотганимизда бунинг инсонга хос йўллар билан ифодалай олишдир.

БОЛАЛАР "КАТТАЛАР" КАБИ
ҲАРАКАТ ҚИЛИШЛАРИ ШАРТ

Муаллиф асар ёзиш давомида атрофни, оналарнинг ўз фарзандларига қиладиган муомала ва муносабатларини кузатган, ўрганган. Оналарнинг муаммо сифатида кўрадиган вазиятларига қараб шундай хулосага келди: кўпчилик болалик нима эканини билмайди. "Бола", деганда қандай дунё ҳақида гапирмаганимизни, уларнинг қандай қобилиятга эга эканини, тўғилуларини қандай ифодалашини ва қандай эҳтиёжи борлигини билишмайди. Бола борлиқнинг омонатчилиги эканидан минг афсуски, жуда кўпчилик беҳабар. Чунки, аксарият оналар "муаммо", деб атайдиган йиғлаш, кўп ҳаракат қилиш, қайсарлик қилиш, айтганини қилдириш, нарсаларни ёйиб ташлаш, кавлаштириш, ака ёки укаси билан тортишиш, ухлашга қаршилиқ қилиш каби рақасида болаликда содир бўладиган ҳаракатлардир... Бу ҳаракатларсиз бола бола эмас, ахир!

Хадича Тонгар ҳаммаиз бола бўлганимизни ва худди шундай болаликни ўзимиз ҳам бошдан ўтказганимизни эслатиб қўяди. Ҳозир фарзандимиз нима қилаётган бўлса, биз ҳам мана шу йўллардан юриб, шунга ўхшаш бурилишлардан бир замонлар қадам бақадан ўтдик. Аммо нима ўтгани ўтди ва биз уларни унутдик. Муаллифнинг айтишича, бу ерда муаммо катта бўлиш жараёнимизда ўзимиз доим ич-ичимиздан норози бўлган ўша қошлари чимирилган оналар қиёфасига ўзимиз ҳам кириб олишимизда. Бу аънанани давом эттириш эса аслида жуда катта хатоимиздир. Демак, фарзандимиз қандай қилиб бақирмаслик мумкинлигига жавоб излаётган эканимиз, аввало, "бола бўлиш" нима эканига биргаликда аниқлик киритамиз.

Баъзан болаларга бирор ишни бажаришни

ўн марта яхши гап билан айтаемиз, аммо қилишмайди. Қачонки, ўн биринчи марта бақириб айтсак, ана шундагина болажонимиз айтганимизни қилишга киришганини кўрамиз. Шунинг учун ҳам "бақирмагунимча болалар айтганини қилмайди, демак бақиримиз керак", деб ўйлаймиз.

НЕГА БОЛАЛАР АЙТГАНИМИЗНИ
ҚИЛИШМАЙДИ?

Болаларнинг бақирмасимиздан олдин айтганимизни қилмасликларига бош сабаб бекорчи таҳдидлардан фойдаланишимиз ва тушунарсиз йўллар билан топширик беришимиздир. Шундай қилиб, кўпчилигимиз фарзандларимиз салбий ҳаракатларини кўрсата бошлаган илк онда бекорчи таҳдидлар ва қоидаларни ишлатишни бошлаймиз. "Укангни уришни тўхтатмасанг, кўчада ўйнашингга руҳсат бермайман", деган бир она амалга ошириш мумкин бўлмаган таҳдидни ишлатади. Бола эса табиийки: "онам ҳам айтади, ҳам қайтади, айтган гаплари жиддий эмас", деб ўйлайди. Чунки, у бу каби ҳаракатингизга биринчи марта эмас, бир неча бор гувоҳ бўлган. Шунинг учун ҳам у сизни, сизнинг характерингизни деярли яхши билади.

Асарни ўқир экансиз, ҳаётингиз давомида қанча кўп бекорчи таҳдидлар қилган бўлсангиз, шунча кўп сўзларингиз ўз таъсирини йўқотиб бўлганини тушунасиз.

ҚЎРҚИТИШ ВА БОШҚАРИШ
ОРҚАЛИ ФАРЗАНДИНИГИЗНИ
"ЙЎҚОТАСИЗ"!

Бир куни тамадди қилиш учун ошхонага бордим. Шунда бир ҳолатга гувоҳ бўлдим. Бир болакайга отаси бурютма бериш вақтида савол берди: "Сен нима ейсан, сенингча, қандай таом буюртирганимиз маъқул?" Болакайнинг негидир овози чиқмасди. Чунки, у шу вақтга қадар онаси нима буюрган бўлса шунга бажариб келган ва фақат онасининг кўрсатмаси билан яшаганлиги учун ҳалигача ўз овозини кашф қилолмаганди...

Тан олинг, ҳар бир инсоннинг ҳаётга боқадиган ўз деразаси бор. Деразадан кўринадиган манзара баъзан бир хил бўлса ҳам кимдир унга қараганда "гул боғи"ни кўрса, яна кимдир "тикан тўпламлари"ни, бошқа биров эса боғ ортида уюлиб ётган чиқиндиларни кўради. Хуллас, ҳаётга ҳар бир инсон ўз дунёсидан келиб чиқиб муносабат қилади. Биз оналар фарзандларимиз билан, балки энг

кўп мана шу майдонда келишмай қолармиз. Фарзандимиз ўз нуқтаи назарини, тушунчаларини, қарашларини бир чеккага қўйишини ва бизникини қабул қилишини, ўз ўрнида фақат биз билан ҳисоблашини истаймиз. Сабаби, яшаётган ҳаётимизни ягона ҳақиқат, деб ўйлаймиз. Шунинг учун ҳам она-бола муносабатларида қуйидаги онларни бошдан кечирамиз:

Дастурхон бошида:

Она: Овқатни ўйин қилмасдан тезроқ е!

Бола: Қорним тўйди.

Она: Озгина еган нарсанг билан қорин тўймайди. Қачон тўйганингни ўзим айтаман. Сенга нима кераклигини ўзим биламан. Мен айтганим бўлади ва ҳоказо...

Биз мана шундай ўйлаймиз ва фарзандимизни ўзимиз истаганимизча бошқаришни истаймиз. Лекин доимий равишда бошқарилиб тарбияланган болада ўз фикри шаклланди ва у келажакда ҳам бировнинг йўл-йўригисиз ўзича ҳеч нима қилолмайдиган бўлиб қолади, мустақил кишига айланмайди. Ёки онанинг муттасил танбеҳидан бешиб, ташқаридан дўст қидира бошлайди.

ТАНБЕҲЛАРИНГИЗНИ БОЛА
БЎЛИБ ҚАБУЛ ҚИЛИБ КЎРИНГ

- Болалигингизда онангиз сизга бақирармиди?
- Интизом фақат бола учунми?
- Жазо билан интизомга эришиб бўладими?
- Бақироқ она бўлишдан уялмайсизми?

Бундай нозик саволларга жавоб топиб кўрингчи, айниқса, болангизнинг олдида шу саволни сизга беришга қандай ҳолатга тушасиз? Муаллиф болани уришаётганингизда унга айтаётган эътирозларингиз, асабий ҳолатдаги гапларингизни унинг онги, унинг қарши, унинг кўзлари билан қабул қилиб кўринг. Хўш, қабул қила олармидингиз? Унинг ўрнига ўзингизни қўйиб кўринг.

Бугун сизга тавсия этилган бу асар муаллифига ҳавас қилмай илож йўқ. Меҳрибон, ғамхўр, тажрибали она. Бу номга сиз ҳам муносибсиз аслида. Сиздаги сабр, болажонларингизга бўлган кучли меҳр таҳсинга лойиқ. Фақат уни тўғри тақсимлашга ўрганиш керак экан. Онаман, ўзим ҳам шунга ҳаракат қиларман.

Нигора ҲАСАНОВА,
журналист.

ОЛАМ

АМЕРИКАЧА ШОУМИ?

АҚШ Президенти Жо Байден Ғарб давлатлари, Европа Иттифоқи ва НАТО етакчилари билан ўтказилган видеоконференцияда Россия Украинага жорий йилнинг 16 февраль куни "бостириб киришини" айтиди, дея хабар берди "Politico" газетаси манбаларига таяниб.

Лекин АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик бўйича маслаҳатчиси Жейк Салливан 13 февраль куни CNN телеканалига берган интервьюсида "Биз аниқ санани башорат қила олмаимиз", деган. "The Washington Post" нашри хабар беришича, Оқ уй Россия Украинага бостириб кирган тақдирда АҚШнинг жавоб чораларини ишлаб чиқиш учун экспертлар гуруҳи ўтган йилнинг ноябрь ойида тузилган. АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик бўйича ёрдамчиси Жейк Салливан Миллий хавфсизлик кенгашининг стратегик режалаштириш бўйича директори Алекс Бикка гуруҳ тузиш мурожаатини йўллаган.

Эътиборлиси, Украина – Россия чегарасидаги фаоллик жорий йилнинг январь ойида бошланган. Демак, АҚШ Россияни шу жараёнда етаклаган ёки Кремлнинг ҳаракатларини олдиндан пайқанган бўлиб чиқапти.

АФҒОНИСТОН
ҲАРАКАТГА ТУШДИ...

14 февраль куни Афғонистон Ўзбекистон ва Тожикистон билан чегара худудига 10 минг қуролли қўшин жойлаштирилганлиги ва тез орада уларни ҳаво кучлари ҳам қўллаб-қувватлашга тайёр бўлиши ҳақида "Интерфакс" маълум қилди.

Ўзбекистон – Афғонистон чегарасида асосан миллати ўзбек бўлган афғон фуқаролари, Тожикистон – Афғонистон чегарасида эса асосан тожик миллатига мансуб афғон фуқаролари истиқомат қилади.

15 февраль куни кечга яқин бу маълумот ёлгон экани маълум қилинди.

ЕВРОПА ТАҲЛИКАСИ

Украина – Россия муносабатлари боши берк кўчага кириб қолди. Бу бутун дунё бўйлаб садо бермоқда. Японияда нефть нархининг ошиши, Европада газнинг рекорд даражада қимматлашиши, Украина қолиб қўшни Сербиянинг озиқ-овқат захираларини тўлдирётгани, Польша ва Руминияда муҳожирачлар учун лагерлар қурилаётганлиги... Дунёнинг 30 дан ортиқ давлати ўз фуқароларига Украинани тарк этишга қақирди.

ТУРКМАНИСТОНДА САЙЛОВ...

Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимухамедовнинг "ёшларга йўл бериш" таклифига биноан, шу йилнинг 12 март кунига мuddатидан олдин сайлов эълон қилди.

14 февраль куни Гурбангули Бердимухамедовнинг ўғли Сардор Бердимухамедов отаси раҳбарлигидаги Туркменистон демократик партиясидан Президент сайловида номзод сифатида кўрсатилди.

Аҳмад ҚУРБОНОВ тайёрлади.

16-fevral, chorshanba, 2022-yil.
№7 (32701)

ЁВУЗЛИК БИЛАН КУРАШ

Хислат Кенжаев Тошкент вилояти, Бўстонлик туманининг тоғ бағрида жойлашган сўлим "Нанай" қишлоғида туғилиб воёга етган. У мактабда аъло баҳоларга ўқиб, олтин медаль билан тугатади. 1979 йил Тожикистон давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультетига ўқишга киради. Хислат университетни қизил диплом билан тугатгач, 1984-1991 йилларда Тожикистон Республикаси прокуратураси тизимида туман прокуратурасида иш ўрганувчи, терговчи, катта терговчи, бошқарма катта прокурори, Бош прокурорнинг катта ёрдамчиси вазибаларида ишлади. 1991 йилда Москва давлат университети аспирантурасига ўқишга киради. 1995 йили номзодлик диссертациясини ёқлайди.

1990 йили Душанбе шаҳридан рўйхатдан чиқиб, ота-онасининг уйига, яъни Ўзбекистон Республикаси, Тошкент вилояти, Бўстонлик тумани, "Нанай" қишлоғига келиб доимий рўйхатда турди. 1993 йил апрель ойида Бўстонлик туман паспорт бўлимига янги намунадаги Ўзбекистон Республикаси фуқаролик паспортини олиш учун мурожаат қилганида, унга янги паспорт ҳали берилмаётганини, ўқишни битирганлиги ҳақида диплом такдим қилганидан сўнг бу масала қонуний ҳал этилишини тушунтиришади.

Хислат 1996 йил Москва давлат университети аспирантурасини тугатиб, юридик фанлари номзоди дипломини олганидан сўнг қишлоғига, ота-онасининг бағрига қайтгач, яна паспорт масаласида мурожаат қилади. Бўстонлик туман ҳокими томонидан 1996 йил 12 май кунини туман ички ишлар бўлими раҳбарининг Хислат Кенжаевнинг Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига мансублиги ҳақидаги хулосаси тасдиқланди ва унга Ўзбекистон Республикасининг паспорти берилди.

Хислат Кенжаев дастлаб Чирчиқ шаҳридаги «Трансформатор» заводида юрист-маслаҳатчи, кейинчалик 1999 йилдан 2014

йил декабргача Тошкент вилоят прокуратура органлари тизимида турли вазибаларда, шу жумладан, вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, катта прокурор, Юқори Чирчиқ, Бўка ва Оҳангарон туманларида прокурор ўринбосари бўлиб фаолият кўрсатиб келди. Аммо, дунёнинг ишлари қизик. Одамнинг бошига ҳеч кимнинг хаёлига келмаган ташвишлар тушиб қолиши мумкин.

Бугун кўпчилиكنинг 2000-2015 йилларда мамлакатимизнинг барча соҳаларида, шу жумладан суд-ҳуқуқ соҳасида рўй берган ноҳуш воқеалардан хабари бор. Хислат Кенжаев ҳам ўша даврда адолатсизликларнинг қурбони бўлди.

2014 йил 19 ноябрь кунини Чирчиқ шаҳар ИИБ паспорт бўлими томонидан Х.Кенжаевнинг Ўзбекистон Республикаси фуқаролик паспорти олиб қўйилди. Бунга сабаб, Тошкент вилояти ИИБ ХЧК ва ФРБ инспекторининг 2014 йил 30 июндаги хулосаси асос бўлган эди. Ушбу хулосада Хислат Кенжаевнинг Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига мансублиги ҳақидаги хулосани тасдиқлаш ҳақидаги ҳужжат ноқонуний, деб топилган эди.

Ушбу хулоса илмдан хабари бўлган инсон учун жуда ҳам ажабланарли ҳолат эди. Ваҳоланки, қонун асосида маҳаллий давлат ҳокимиятининг, яъни ҳокимнинг қабул қилган қарорини ички ишлар идоралари бекор қилишга ваколатли эмас ва бундай ваколат фақат судга берилган. Шунингдек, шахснинг фуқаролигига оид масалани ҳал қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг мутлақ ваколатига киради. Аммо, ғараз мақсадларни кўзлаган айрим мансабдор шахслар бу ҳақда ҳатто ўйлаб ҳам кўришмаган.

Х.Кенжаев бирдангина касби ва фуқаролигидан айрилди. Бундай вазиятда унга ёрдам бериш, қўллаб-қувватлаш ўрнига, аксинча, тезроқ ишдан бўшаш ҳақида аризасини олишга киришиб кетишди. Кутилмаган

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
REPUBLIC OF UZBEKISTAN

PASPORT • PASSPORT

Тўғри, адолат анча кеч бўлса-да қарор топди. Аммо етти йиллик сарсон-саргардонлик, руҳий тушкунлик, ўз ватанида ватансиз бўлиш, бу азобларни фақат ўз танасида ҳис қилган одамгина тушунади.

5 январдаги ҳал қилув қарори ўзгартирилиб, Х.Кенжаевга 2007 йил 9 августда берилган фуқаролик паспортини биометрик паспортга алмаштириб бериш масаласини муҳокама қилиш мажбуриятини юклаш, суд қарорининг қолган қисмини ўзгаришсиз қолдириш белгиланди.

Афсуски, бу билан масалага ечим топилмади. Шундан кейин Хислат Кенжаев Олий судга шикоят қилди.

Олий суднинг 2019 йил 21 октябрдаги қарори билан иш янгидан кўриш учун биринчи инстанция судига юборилди.

Ниҳоят, Чирчиқ шаҳар маъмурий судининг 2020 йил 4 март кундаги ҳал қилув қарори билан адолат тикланади, Х.Кенжаевга Ўзбекистон Республикаси фуқаролик паспортини қайтариш мажбурияти юклатилди.

Энди Хислатнинг қалбини нафақат қувонч, балки ишонч ва ғурурлиниш ҳиссиётлари қамраб олган эди. Чунки бу пайтга келиб мамлакатимизда жуда катта ўзгаришлар бўлиб, давлат органлари энди биринчи навбатда халқнинг манфаатига хизмат қилиши, халқнинг дарди ва муаммоларини эшитиши лозимлигини Президентимиз катъий вазифа қилиб қўйган эди.

Янги қонунлар, янги давр талабини айрим мансабдор шахслар тушунмади, очикроқ айтганда, тушунишни хоҳлашмади. Суднинг қарори 2020 йил 5 апрелда қонуний кучга кирганига қарамадан, ижро этилмади. Тоқати-тоқ бўлган Хислат бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Президентига мурожаат қилганидан сўнг, 2020 йил 30 октябрь кунини суднинг қарори ижро этилди ва у Ўзбекистон Республикасининг фуқаролик паспортини олди.

Иш бўйича манфаатдор бўлган томон яна судга кассация шикояти берди. Бу орада суднинг қарори ижро этилган ва Хислат давлатимиз паспортини олган эди.

Ниҳоят, Ўзбекистон Республикаси Олий суди маъмурий ишлар бўйича судлов ҳайъати етти йиллик сарсон-саргардонликка чек қўйди! Адолат ва ҳақиқат ғалаба қилди! Суд қарорлари ўзгаришсиз, кассация шикояти қаноатлантирилмасдан қолдирилди.

Тўғри, адолат анча кеч бўлса-да қарор топди. Аммо етти йиллик сарсон-саргардонлик, руҳий тушкунлик, ўз ватанида ватансиз бўлиш, бу азобларни фақат ўз танасида ҳис қилган одамгина тушунади.

– Баъзан одамга алам қиларкан, – дейди "Лочин ҳимояси" адвокатлик фирмаси адвокати Садиқ Толипов. – Мактабни олтин медаль билан, университетни қизил диплом билан тугатган, номзодлик диссертациясини ёқлаган, прокуратура тизимида турли вазибаларда ишлаган инсон бир мuddат ўз ватанида ватансиз бўлди. Хислат Кенжаевнинг ўз юртига, Ўзбекистонимизга садоқатига қойил қолдим. У етти йил давомида курашди ва ғалаба қилди. Кеч бўлса-да, адолат ва ҳақиқат қарор топди.

– Президентимизга минг раҳмат, – дейди Хислат Кенжаев. – Адолат қарор топди. Бугун Ўзбекистон фуқаросиман. Ишимга тикландим. Чеккан азобларим ортда қолди. Бундай хатолар энди ҳеч қачон такрорланмасин.

Равшан ШОДИЕВ,
"Ўзбекистон ovozi" муҳбири.

зарба бир мuddат Хислатни гангитиб қўйди ва у нима қилишни, қаерга бориб дардини айтишни билмасди. Ниҳоят, у 2015 йил бошида фуқаролик ишлари бўйича Чирчиқ туманлараро судига мурожаат қилди.

Мазкур суднинг ҳал қилув қарори билан ариза Х.Кенжаевнинг шикоят аризаси қаноатлантирилди. Х.Кенжаевга тегишли фуқаролик паспортини қайтариш мажбуриятини юклаш белгиланди.

Хислат суднинг қарорини эшитиб, адолат қарор топганидан боши осмонга етди. Аммо, унинг қувончи кўп давом этмади ва прокуратура томонидан суднинг ҳал қилув қарорига нисбатан апелляция протести берилди.

Протестга асосан фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят судининг ажрими билан Чирчиқ туманлараро судининг ҳал қилув қарори бекор қилиниб, мазкур фуқаролик иши бўйича иш юритиш тугатилади. Х.Кенжаевга ички ишлар тизимида шикоят қилиш ҳуқуқи тушунтирилди.

Хислатнинг умиди пучга чиқди. Ноилож, у айтилган жойга мурожаат қилишга мажбур бўлди. Ички ишлар идоралари эса тезлик билан жавоб бермас, уни бир идорадан иккинчисига жўнатиб, сарсон қилишарди. Ниҳоят, улاردан бу масалада судга мурожаат қилиш ҳақида жавоб олинди. Бу орада суд тизимида анча ўзгаришлар бўлиб, мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракати устидан қилинадиган шикоятлар маъмурий судга ўтказилган эди.

Маъмурий ишлар бўйича Чирчиқ шаҳар судининг 2018 йил 5 январь кундаги ҳал қилув қарори билан Х.Кенжаевнинг шикоят аризасини қаноатлантириш ва унга Ўзбекистон Республикаси фуқаролик паспортини янги биометрик паспортга алмаштириб бериш мажбуриятини юклаш белгиланади.

Аммо суднинг қарори ҳадеганда ижро этилмади. Бу орада Чирчиқ шаҳар прокуратураси томонидан Чирчиқ шаҳар маъмурий судининг 2018 йил 5 январдаги ҳал қилув қарорига кассация тартибида протест келтирилди.

Яна суд, яна сарсонгарчилик. Тошкент вилоят маъмурий суди кассация инстанциясининг 2018 йил 24 майдаги қарори билан Чирчиқ шаҳар маъмурий судининг 2018 йил

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР*

2022 йилда барча ҳудудларда "ХАВФСИЗ ЙЎЛ ВА ХАВФСИЗ ПИЁДА" УМУМИЙ ДАСТУРИ АМАЛГА ОШИРИЛАДИ.

Энг аввало, йўл ҳаракати хавфсизлиги билан боғлиқ қонунчилик қайта кўриб чиқилиб, тубдан такомиллаштирилади.

• Ҳар бир ҳуқуқбузарлик учун жарима баллари тизими жорий этилади. Масалан:

Хайдовчи тезлигини оширса **1 балл** Кизил чироқда ўтса **3 балл** Бир йилда қоидабузарликлар жами **12** баллдан ошса, хайдовчи автомобиль бошқариш ҳуқуқидан маҳрум бўлади.

• Бундан ташқари:

Хайдовчиларнинг жавобгарлигини мажбурий сугурта қилишда тўланадиган сугурта бадалини жарима балларидан келиб чиқиб белгилаш тартиби жорий этилади; Автомобилни тартибсиз бошқариб, бошқа хайдовчиларга халақит қилганлик учун алоҳида "йўл безорилиги" деган янги жавобгарлик тури киритилади;

Халқаро стандартлар асосида янги йўл ҳаракати қоидалари ишлаб чиқилади.

ХАЙДОВЧИЛИККА ЎҚИТИШ ВА ГУВОҲНОМА БЕРИШ БЎЙИЧА ЯНГИ ТИЗИМ ЯРАТИЛАДИ. БУНДА:

Авто-мактаблар ва имтиҳон марказларига бўлган талаблар қайта кўриб чиқилади; Йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси хайдовчилар тўғрисидаги маълумотлар базаси ва уларнинг рейтингини юритади;

Ички ишлар академияси авто-мактабларнинг методологияси, ўқув дастури, ўқитувчиларнинг малакаси ва ўқитиш сифатини оширишга жавоб беради; Хайдовчининг интизомига қараб, уни ўқитган авто-мактаб фаолиятига ҳам баҳо берилади.

• Ҳудудларда ҳаракатни рақамли бошқариш тизимларини жорий этиш вилоят ҳокимлари, Тошкент шаҳрида тўлиқ шаҳар ҳокимияти зиммасига юклатилади.

• Йил якунига қадар

Барча вилоят марказларидаги чорраҳалар; пойтахтнинг 300 та, келгуси йилда эса яна қолган 302 та чорраҳаси рақамли бошқарув тизимига ўтказилади.

«101» ОГОҲЛАНТИРАДИ

„ХАБАР БЕРИШ ВА ЎЧИРИШ“

Ёнғинга қарши курашишда хабар бериш воситалари муҳим аҳамиятга эга ҳисобланади. Ёнғиндан хабар бериш тизими куйидаги талабларга жавоб бериши керак. Аввало, маҳаллий ёнғин хавфсизлиги бўлимига тезкор ва узлуксиз боғланиш имкониятига эга бўлиши, электр тармоғида узилиш рўй берган ҳолда ҳам автоматик тарзда хабар бериш хусусияти мавжудлиги ва бошқалар.

Хабар беришни энг ишончли тури электр тармоғи орқа-

ли ҳисобланади. Ушбу тизим ёнғинни аниқлаш ва унинг жойи ҳақида хабар бериш хусусиятига эга. Бу тизим янги қурилаётган, қайта қурилаётган ҳамда мавжуд санноат, қишлоқ хўжалиги бино ва иншоотларига ўрнатилади.

Электр ёнғин хабар бериш тизимига уланишда хона ва муҳитнинг хусусиятлари, ёниш хавфи бўлган материалларнинг борлиги, уларнинг ёниш характери, технология

жараёнлари ҳисобга олинади. Тизимнинг асосий қисмлари хабар бериш воситалари, ёнғин хабар бериш станцияси, электр токи билан таъминланганлиги ва алоқа воситаси бўлади.

Ҳамиджон НОСИРОВ,
Архив ва Халқ қабулхонаси биноларида ЁХТТЭ бўлинмаси мутахассиси, катта сержант.

*11.02.2022 йилдаги "Хавфсиз ва раван йўл" тамойили асосида йўлларда инсон хавфсизлигини таъминлаш борасидаги ишларни янги бошқариб олиб чиқиш чора-тадбирларига бағишланган видеоселектор йиғилиши юзасидан.

«Авария»ларнинг 45 фоизи ҳайдовчиларнинг қоидаларни менсимаслиги оқибатида келиб чиқмоқда.

ХАВОТИР ЎРИНЛИМИ?

Ўтган ҳафтада катта-кичик давраларда энг кўп муҳокама қилинган мавзулардан бири йўл ҳаракати хавфсизлиги бўлди. Президент раислигида 11 февраль кўни йўлларда инсон хавфсизлигини таъминлаш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилишида келтирилган факт ва рақамлар одамни ўйга толдиради.

Йўл ҳаракати хавфсизлиги бўйича жиддий ўзгаришлар ҳамда ҳайдовчилик гувоҳномасини олишда эндиликда таниш-билишга йўл қўйилмаслиги, қоида бузганларга қаттиқ чоралар кўрилишини кимлардир хурсанд бўлиб кутиб олган бўлса, очигини айтиш керак, яна кимлардир бироз кўнгил ғашлик билан қарши олди.

Видеоселекторда мамлакатимизда 2021 йилда 10 мингдан зиёд йўл-транспорт ҳодисаси содир этилиб, уларда 9 мингдан ортиқ инсон жароҳатлангани, энг ачинарлиси, 2 минг 500 га яқин одам ҳалок бўлгани ҳам айтиб ўтилди.

Тахлилларга кўра, йўллардаги фалокатларнинг 25 фоизи йўл ҳолати ёмонлиги ва инфратузилмаси оқилона ташкил этилмагани оқибатида келиб чиқмоқда. Масалан, Поп билан Тўрақўрғон, Жарқўрғон ва Денов, Самарқанд билан Ғузор ўртасидаги йўллар, А-373 йўлининг Езёнов туманидан ўтган қисмида ҳар йили ўнлаб одамлар ҳалок бўлмоқда. Афсуски, бундай хавфли кўчалар ҳар бир вилоят, ҳар бир туман ва шаҳарда бор.

Йиғилишда йўл-транспорт ҳодисалари кўп содир бўлаётган ҳудудлар кўрсатиб ўтилиб, мутасаддиларга интизомий жазо чоралар белгиланди. Наманган вилояти ички ишлар бошқармаси бошлиғи, Андижон ва Самарқанд вилоятлари йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармалари бошлиқлари лавозимидан озод қилинди.

Шунингдек, Президент Ўзбекистондаги йўл ҳаракати қоидалари эскирганини таъкидлаб, уларни халқаро стандартлар асосида, мутахассислар ва ҳайдовчилар фикрини ўрганган ҳолда янгилаш бўйича топшириқ берди.

«Қонунчиликка киритиладиган ҳамма янгилıklar депутатлар, экспертлар ва жамоатчилик билан бамааслаҳат ишлаб чиқилди», деган Президент.

Йиғилишда соҳадаги аянчли ҳолат статистик маълумотлар асосида танқидий таҳлил қилинди. Тахлиллар кўрсатишича, «авария»ларнинг 45 фоизи ҳайдовчиларнинг қоидаларни менсимаслиги, 10 фоизи ҳайдовчиларнинг тажрибасизлиги, 25 фоизи йўл ҳолати ва инфратузилмаси талабга жавоб бермаслиги, 20 фоизи пиёдаларнинг қоидаларга амал қилмаслиги оқибатида содир бўлмоқда.

Қайд этилишича, 2021 йилда аниқланган 7,7 миллион ҳуқуқбузарликдан 46 фоизи кўпол қоидабузарликлар ҳисобланади. Айниқса, маст ҳолда бошқариш Самарқанд (12 мингта), Тошкент вилояти (8,5 минг), Фарғона (7,5 минг) ва Тошкент шаҳрида (7 минг), қизил чироқда ўтиш Тошкент вилояти (62 минг), Самарқанд (51 минг) ва Тошкент шаҳрида (47 минг) анча юқори.

Шу билан, Давлат раҳбари «кўпол қоидабузарларга жазо муқаррарлиги таъминланиши шарт»лигини таъкидлади.

Қонунчилик палатаси ва мутасадди идораларга йўл ҳаракати оид қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиб, тубдан такомиллаштириш вазифаси қўйилди. Чунки кўпол қоидабузарликлар, уларни такрор содир этиш ҳолатлари кўпайган.

Хусусан, 2021 йилда республика бўйича 95 минг нафар ҳайдовчи 5 тадан кўп, 9 минг нафари 20 тагача, 700 нафари 50 тагача, 18 нафари 100 тагача қоидабузарлик содир этган.

Шу боисдан жазо муқаррарлигини таъминлаш мақсадида бундан буён ҳар бир ҳуқуқбузарлик учун жарима баллари тизими жорий этилиши белгиланди. Масалан, ҳайдовчи тезликни оширса, 1 балл, қизил чироқда ўтса, 3 балл ҳисобланади. Агар бир йилда қоидабузарликлар жами 12 баллдан ошса, ҳайдовчи автомобиль бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинади ва қайта имтиҳон топширади.

Ушбу йиғилишдан келиб чиққан ҳолда қандай ишлар амалга оширилиши ҳақида **Ички ишлар вазирлиги Жамоат хавфсизлиги департаменти Йўл ҳаракати хавфсизлиги Ахборот хизмати бошлиғи Азизхон Муродов** билан суҳбатлашдик.

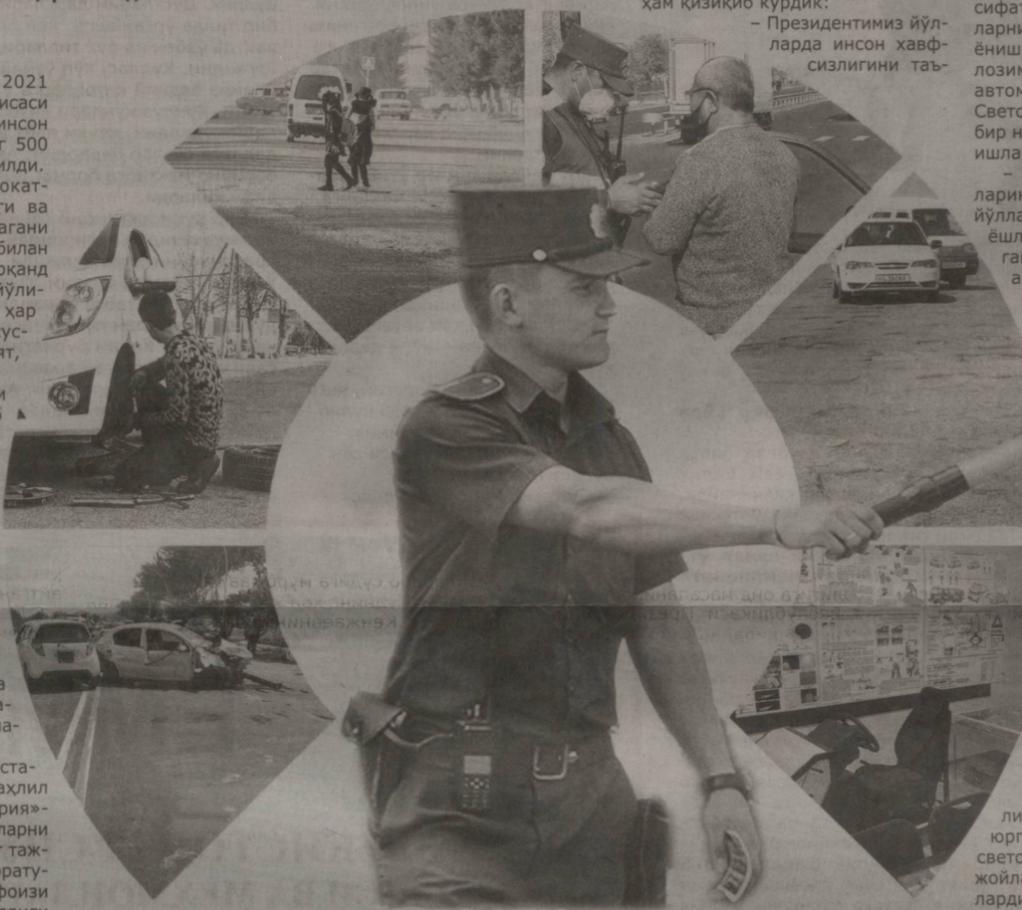
– Президентимиз йиғилишида «Қайси вилоят ҳокими ёки ички ишлар бошлиғи ушбу корхоналарни бориб, уларнинг муаммолари билан қизиққан? Афсуски, ҳеч ким», деб таъкидлади ва республика бўйича мавжуд 3 мингга яқин чорраҳада светофорларнинг «ягона эгаси» йўқлиги кўрсатиб ўтилди, – дейди Азизхон Муродов. – Шу боисдан, эндиликда вилоят ва туман марказларидаги йўл белгилари ва кўрсаткичлари, светофорлар, ёриткичлар ўрнатиш, йўл чиқиқлар чизиш, пиёда ўтиш жойларини белгилаш, йўл ҳаракати воситаларини тартибга солишга Йўл ҳаракати хавфсизлиги тизими масъул бўлади.

Йиғилишда таъкидландики, «Ҳайдовчиликка ўқитиш ва гувоҳнома бериш бўйича янги тизим яратилди. Ички ишлар вазирлиги автомактаблар ва имтиҳон марказларига талабларни қайта кўриб чиқади, уларга лицензияларни ўзи беради». Шу билан бирга Ички ишлар академияси автомактабларнинг методологияси, ўқув

муофиқдир. Автомототранспорт воситалари ҳайдовчилигига тайёрлаш ўқув дастурини ҳамда дарсликларини қайта кўриб чиққан ҳолда ўқув дастурларни янгидан тайёрлаш борасида ишлар режалаштирилиб турилибди. Фуқароларимиздан ҳайдовчилик гувоҳномасини сифатли билим бера оладиган ўқув ташкилотларида таълим олишини истардим.

Ушбу мавзуда пойтахтимиздаги кўп йиллик тажрибага эга ҳайдовчиларнинг фикри билан ҳам қизиқиш кўрдик:

– Президентимиз йўлларда инсон хавфсизлигини таъ-

дастури, ўқитувчиларнинг малакаси ва ўқитиш сифатини оширишга жавоб беради. Шунингдек, йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси ҳайдовчилар тўғрисидаги маълумотлар базаси ва уларнинг рейтингини юритди.

Вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлигига ички ишлар бошлиқлари билан бирга муаммолари жойлар, «авария ўчоқлари»дан келиб чиқиб, уларни бартараф этиш бўйича ойлик ва чораклик манзилли дастурларни ишлаб чиқиш вазифаси қўйилганлиги боис бу борада ҳам белгиланган тартибда режа ишлаб чиқилмоқда.

Бундан ташқари, вилоят ва туман марказларида йўл белгилари ва кўрсаткичлари, светофорлар, ёриткичлар ўрнатиш, йўл чиқиқлари чиқиш, пиёдалар йўлагини белгилаш, умуман, йўл ҳаракати воситаларини тартибга солишга Йўл ҳаракати хавфсизлиги тизими масъул бўлади.

Бир сўз билан айтганда, йўллар ҳолати ва мавжуд инфратузилма, авария ўчоқлари ва қоидабузарликларнинг олдини олиш борасида аниқ ҳамда мақсадли режалар ишлаб чиқилмоқда. Бу каби ишларнинг асосий мақсади биринчи навбатда фуқароларнинг йўллардаги хавфсизлигини таъминлаш, уларнинг саломатлигини сақлаш масаласи турибди.

– Йўл ҳаракати қоидалари эскиргани таъкидланиб, уларни халқаро стандартлар асосида, мутахассислар ва ҳайдовчилар фикрини ўрганган ҳолда янгилаш бўйича топшириқ берилди ва ҳайдовчиларни тайёрлаш ва имтиҳон қилиш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди, – дейди Ўзбекистон Республикаси Мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг Тошкент шаҳар Кенгаши «Олмазор УСТК» унитар корхонаси бошлиғи Санжарбек Эсамуратов. – Шунингдек, юртимизда автотранспорт воситалари йилдан-йилга кўпайиб, ҳайдовчиларнинг малака даражаси ва ўзаро ҳурмати, аксинча, пасайиб бораётгани, йўл-транспорт ҳодисаларининг 75 фоизини 35 ёшгача бўлган ҳайдовчилар содир этгани таъкидланди. «Ватанпарвар» ташкилотларининг зиммасига катта масъулиятли вазифа юкланди. Бугунги кунда ҳайдовчиликка номзодларга йўл ҳаракати қоидаларини ўргатиш билан бир қаторда уларда ушбу қоидаларга риоя этиш бўйича ҳам кўникмаларни ҳосил қилишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Қоидани била туриб атайин бузиш ёки қоидаларга бепиёндлик билан қараш, уларни менсимаслик каби салбий иллатларга қарши курашишимиз керак. **Малакали кадрлар, соҳа бўйича кучли мутахассислар, кучли моддий техник базасига эга чуқур билим ва салоҳиятли, узоқ йиллик тажрибага эга ўқув ташкилотларида ҳайдовчиларни тайёрлаш мақсадга**

минлаш чора-тадбирлари тўғрисида катта йиғилишда мактаб ва боғчалар олдида тезлик 30 километрдан ошмаслиги ҳамда айрим-айрим кўчаларда эса тезлик чегарасини ҳозирги 70 километр соатдан 60 километргача тушириш зарурлигини айтибди, эшитиб хурсанд бўлдим, – дейди 40 йиллик ҳайдовчилик тажрибасига

„АФФОНИСТОНГА ИШГА ЖЎНАТАМАН...“

Пул топишининг йўллари кўп. Кимдир тадбиркорлик билан рўзгор тебратётган бўлса, бошқа бир замондошимиз томорқадан унумли фойдаланмоқда.

Афсуски, тезда бойиб кетишни мақсад қилган устамонлар ҳам учраб турибди. Жарқўрғон туманининг «Зартепа» маҳалласида яшовчи Рамзиддин Қудратов ҳам ана шундай устаси фаранглардан экан. Ойлали, уч нафар фарзанднинг отаси бўлган «қаҳрамонимиз» доим енгилнинг остидан, оғирнинг устидан ўш кўриб келгани таассуфли. У Жиноят кодексининг 168-моддаси 1-қисми ва 28,211-моддаси 1-қисмида назарда тутилган жиноятлари содир этганлиги учун Жиноят ишлари бўйича Ангор туман судининг 2020 йил 20 июлдаги ҳукми билан базавий ҳисоблаш миқдорининг 60 баравари миқдорда жарима жазосига тортилган. Аммо, бундан тўғри хулоса чиқармагани афсусланарли.

Нафси ҳақалак отган фарибгар мўмай пул топишининг «ноёб» усулларини ўйлаб топгани ҳар қандай кишини ўйга толдириши табиий. У 2020 йилнинг март ойи бошларида тумандаги «Гулхувуз» маҳалласида йиғилиш ўтказган. Қирқ нафарга яқин киши иштирок этган «машварат» да у ўзини «тадбиркор» кўрсатиб, Афғонистондаги темир йўл қурилиши учун ўтказилган тендерда ғолиб бўлганини, кўплаб ишчи кераклигини айтди. Ойлик маош сифатида эса ҳар 15 кунда 10 миллион сўм пул берилишини ҳам таъкидлаган.

– Вақтим кам, ишим кўп, – дейди зартепалик «тадбиркор» сўзида давом этиб. – Бир кун Афғонистонда бўлсам, эртаси кун Тошкентга боришга тўғри келади. Шунинг учун ҳужжат ишларини Эшмурод Бозоровга ишониб топшироқиман. Унга паспорт

эга Ҳикматилла ака. – Ҳар сафар мактаб ёки боғчаларнинг ёнидан ўтаётганимда ўша жойдан тезликни пасайтирсанлар ўтаётган ҳайдовчиларни кўрсан, кўнглим беҳузур бўлади. Чунки, ҳар кун невараларимни боғча, мактабларга ташлаб қўяганим боис улардан хавотир олам. Яна бир гап, йўл қоидасига амал қилиб машинани бошқариб кетаётсанг, қайта-қайта сигнал бериб асабийлашишга мажбур қиладиган валломатлар кўпайган. Президентнинг гапидан сўнг, зора шундай ҳайдовчиларга ҳам инсоф бериб қолса.

Бундан 40 йил аввал, армияга хизматга кетишдан олдин, қизиқиши, яъни хоҳишга қараб ҳозирги «Ватанпарвар» ташкилоти томонидан ўқитилар эди. Ўша вақтда ўқитувчилар жуда қаттиққўллик билан ҳайдовчиликни ўргатишган. Уларнинг бир гапи ҳеч ёдимдан чиқмайди. Бу темирни сен бошқарсан. Темирнинг жони йўқ, гапирга олмайд. Қандай бошқарсанг, шундай юради, яъни бетон тўсиққа бориб урасанми, дарахтгами унга умуман қизиқ эмас. Фақат шуну эсларингдан чиқармасаларинг бўлди, деб ўргатишарди. Қолаверса, ҳар битта йўл белгисини ма сабадан ўрнатилгани ва қоида нима учун жорий этилганини ҳижжалаб тушунтиришарди.

Кўп йиллик тажрибага эга бўлган ҳайдовчи сифатида айтсам, пойтахтимиздаги светофорларнинг қизил, сариқ ва яшил чирокларининг ёнишидаги вақт оралиғини қайта кўриб чиқиш лозим. Чунки, пойтахтимизда кундан-кунга автомобиллар ҳаракати кўпайиб бормоқда. Светофорларнинг ўчиб, ёнишидаги вақти эса бир неча йил олдин ўрнатилган эски «режим»да ишламоқда, назаримда.

– Маълум маънода, автотранспорт воситаларининг аварияга учрашида ўнқир-чўнқир йўлларимизнинг ҳам «ҳиссаси» бор, – дейди 72 ёшли Олимжон бобо. – Ҳайдовчилик қилаётганимга ҳам 48 йил бўлиб қолди. Ҳақиқатини айтганда бўлсам вилоятларимиздан кўра, пойтахтимизнинг йўллари анча яхшироқ. Пойтахтнинг асосий йўлларида бирд-момолама ҳаракатланади, бу яхшироқ албатта. Аммо кўшимча йўлларда ҳам икки томонлама ҳаракатланса бўлади. Айнан ўша йўлларда «яма», яъни чуқурча чиқиб қолса, унга тушиб кетмаслик мақсадида машинани олиб қочишингиз натижасида ёнингизда ҳаракатланаётган ёки тўғрингиздан келаётган автомобилга тўқнашиб кетишингиз мумкин. Шунингдек, ўнқир-чўнқир йўлда кетаётганингизда машинанинг бошқарувидани мувозанатини йўқотди ва авария содир бўлиш эҳтимоли жуда юқори. Автомобиль йўлларимизнинг талабга жавоб бермаслиги ҳам йўлларда кўплаб авариялар бўлишига олиб келаётгандай. Вилоятларни пойтахт билан боғлайдиган асосий йўлларга масъулларимиз бироз эътиборлироқ бўлса, фойдадан холи бўлмасди.

Ушбу мавзу бугунги куннинг долзарб-лигидан фойдаланиб анчадан буён ўйлаб юрган бир фикрни айтмоқчи эдим. Яъни, светофорлар йўқ жойлардаги пиёдалар ўтиш жойларига ҳам камералар ўрнатилса яхши бўларди. Боиси, кўпинча ёш болали, ҳомиладор ё бўлса кекса ёшлар ҳайдовчилар қачон йўл бераркан, деб куннинг совуғи ёки иссиғида анча вақтгача кутиб ўтиришади. Қоида бўйича улар кутиши керак эмас. Уларга биринчи навбатда «инсофли» ҳайдовчилар кўриши билан автомобилни тўхтатиб йўл бериши лозимдир...

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

нўсхаси, «ИНН коди», ҳарбий гувоҳнома, 3Х4 ҳажмидаги сурат ва ҳар бир киши 1 минг 500 доллардан берса бўлгани. Бир ойдан кейин жўнаб кетамиз.

Соддадил ва ишонувчан одамлар кўп. Хорижнинг «иномарка»сида келган «ҳожатбарор»нинг тақлифидан кейин бирдан қизиқувчилар кўпаяди. «Иш юритувчи»га кимдир 15 миллион сўм пул берган бўлса, бошқалар 1 минг 500 доллардан тутқазган.

– Аввалига Рамзиддин Қудратовнинг тақлифига рози бўлмадим, – дейди Эшмурод Бозоров. – Аммо, маҳалладошларимизнинг қистовидан кейин ишга киришдим. Қисқа даврда 30 кишидан 45 минг доллар йиғилди. Маблағни Рамзиддин Қудратов олиб кетган. Орадан икки ойдан кўпроқ вақт ўтган бўлса-да, ҳеч ким Афғонистонга ишга бормади. Одамлар безовта қилавергач, Рамзиддиннинг уйига бордим. У эса «...Ҳақиқатан ҳам 2020 йилнинг март ойида танишим Эшмурод Бозоровдан 45 минг долларни август ойигача қайтариш шарти билан қарзга олдим», деган мазмунда тилхат ёзиб берди. Унинг асл мақсади фарибгарлик эканлигини аниқлашдан кейин ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларга мурожаат қилдим...

Суриштирув ва тергов давомида 45 минг долларни замонавий «хамелеон» – Рамзиддин Қудратов ўз эҳтиёжларига ишлатиб юборгани рад этиб бўлмайдиган далиллар билан фош этилди.

Жиноят ишлари бўйича Олтинсой туман судининг ҳукми билан фарибгар озоқликдан маҳрум этилди.

Абдумалик ХАЙДАРОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

OLIMPIADA — 2022

Ўзбекистон чемпиони нега тўхтаб қолди?

16-fevral, chorshanba, 2022-yil.
№7 (32701)

ХОККЕЙНИНГ КЕЛАЖАГИ БОРМИ?

Шу кунларда Хитой пойтахти Пекин шаҳрида қишки Олимпия ўйинлари бўлиб ўтмоқда. Унда Ўзбекистон шарафини тоғчангиси спорт тури бўйича Комилжон Тўхтаев ҳимоя қилмоқда. Кеча спортчимиз мусобақадаги дастлабки чиқишининг гигант слалом йўналишида 29-поғонани банд этди. Бўлди, бошқа спортчимиз йўқ.

Ўзбекистонда қишки спорт турларининг ривожланиш имконияти қай даражада? Янги хоккей клубларимиз йирик турнирларда қачон иштирок этиши мумкин? Шу саволларга жавоб олиш учун Ўзбекистон хоккей федерация бош котиби Шукуралло Каримовни суҳбатга тортдик.

— Хоккей Ўзбекистонда футбол, бокс каби оммалашиб кета оладими?

— Хоккей спорт тури Ўзбекистонда бокс, футбол каби оммалашиб кетиш имконияти юқори. Сабаби, ҳозирда юртимизда бир қатор муз саройлари қурилмоқда ҳамда у ерларда турли мусобақалар бўлиб ўтмоқда. 2017 йилдан юртимизда қишки спорт турларини ривожлантиришга катта эътибор қаратиб келинапти. Яқинда Самарқандда муз саройи қурилди. Бундан ташқари, вилоят марказларида ҳам янги иншоотларни фойдаланишга топшириш режалаштирилган. Мана шу жиҳатлар хоккейнинг оммалашиб кетишига хизмат қилади, деб ўйлайман. Бунинг учун бизга 10-15 йил керак бўлади. Чунки, болани тарбиялаб, шугуллантиргунингизча анча вақт талаб этилади. Хоккей мураккаб спорт турлари қаторига киради. Аммо бизнинг ёшларимиз буни бемалол эгаллаб олишмоқда.

— Йирик турнирларда иштирок этиш имкониятимиз қандай?

— Олимпия ўйинлари ва жаҳон чемпионати каби йирик мусобақаларда иштирок этишимиз учун керакли шароитлар яратилмоқда. Келажакда биз ҳам мазкур чемпионатларда қатнашамиз. Чунки, ҳозирги ёшларимиздан умидимиз катта. Уларнинг келажagini тўғри йўналтиришимиз зарур. Жараён мураккаб, бироқ биз устимизда ишлашни ўрганишимиз керак. Кўпчилик катта чемпионатлар деганда, биринчи галда Россия ва Канада жамоаларини тушунишди. Лекин, булар ҳам аслида дивизионга бўлинади. Янги жамоа ушбу мусобақаларда иштирок этиш учун энг пастки дивизионлардан бошлайди. Ҳозирда 4 та дивизион мавжуд. Жаҳон чемпионатида жамоаларнинг даражасига қараб дивизионга бўлинади. Ҳалаба қозongan термалар секинлик билан юқори дивизионга кўтарилиш имконига эга бўлади.

— Федерациянинг ютуқ камчиликлари нимадан иборат?

— Бугунги кунда федерация республикада ривожланиш жараёнида. Бизда барча имкониятлар етарли. Молиявий етишмовчилик ёки бошқа камчиликлар йўқ, деб бемалол айта олам.

— Клубларимиз қошида академиялар ташкил этилганми?

— Қизиқ савол! Кўпчиликнинг хаёлига хоккей, деганда анчадан бери йўналаётган спорт тури келади. Аммо, афсуски, унақа эмас. Уларнинг кўз ўнгига дарров академия ҳам келиши бор гап. Академия ташкил этиш учун қуйи босқичда етарлича база бўлиши лозим. Бу ҳам йилдан-йилга ривожланиш жараёнидан ўтиши керак. Академияда ишлайдиган мураббийларнинг савияси

юқори бўлиши талаб этилади. Хоккей оммавийлашиб кетгандагина академиялар ташкил этсак бўлади. Қисқа вақтда академияларни ишга тушириб, натижага эришолмасак, бу фақатгина минус томонга ишлайди. Лекин, шу ишларни йўлга қўйиш, албатта, режамизда бор.

— Хоккейчиларимиз бир ойда қанча маош олишади?

— Уйинчиларнинг клублар билан тузадиган шартномаси ёки ойлик маоши ҳеч қачон ошқор қилинмайди. Бу жамоа ва ўша хоккейчи ўртасида бўладиган тижорий сир ҳисобланади.

— Бундан икки йил аввал ўтказилган Ўзбекистон чемпионати нима сабабдан тўхтаб қолди?

— 2019 йил тарихда биринчи бор хоккей бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди. Унда тўрда жамоа иштирок этди. Мусобаканинг тўхтаб қолишига биринчи навбатда пандемия, иккинчидан, уйинчиларимизнинг кўпчилиги бетоб бўлиб қолгани сабаб бўлди. Кейинчалик эса уларнинг соғлигини тиклаш жараёни бироз чўзилиб кетди. Шу сабабли, кейинги йилларда мусобақани тўхтатишга мажбур бўлдик. Навбатдаги чемпионатни уйинчиларимизни тўлиқ шакллантириб бўлганимиздан сўнг ўтказишни режа қилганмиз. Мазкур турнирни ўзимиз ҳам интизорлик билан кутибқамиз.

— Клубларнинг муляжвий аҳволи қандай?

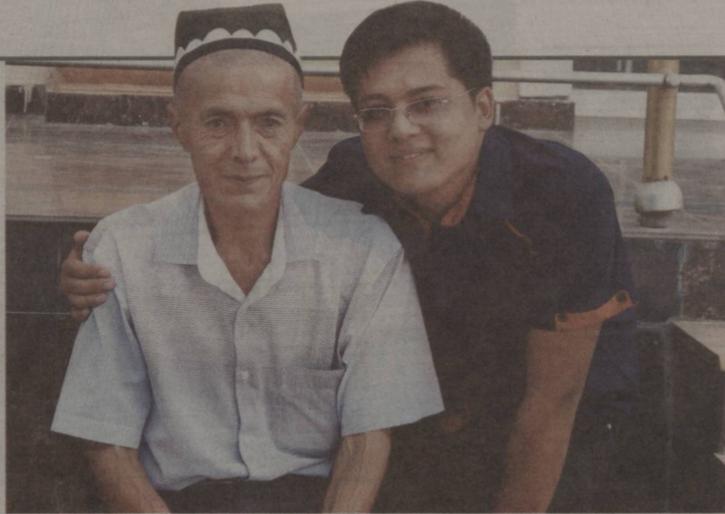
— Ёшлар билан шугулланаётган клубларда муаммолар йўқ. Жамоаларни моддий томондан федерация қўллаб-қувватлаб келмоқда. Ҳозирча бу бўйича камчиликлар мавжуд эмас. Юртимизда бугунги кунда "Шердор", "Хумо", "Бинокор", "Семурғ" ва "Тошкент" жамоалари бор. Шу йилнинг охирига қадар Тошкент вилоятининг Бекобод шаҳрида янги муз саройини қуриб фойдаланишга топшириш мақсад қилинган. Бу ерда ҳам янги клуб ташкил этилади.

— Ўзбекистон терма жамоасини шакллантириш учун қандай ишлар қилинмоқда?

— Ўзбекистон терма жамоасини шакллантириш учун етарлича ишлар бажарилмоқда. Жамоа учун ҳозирда 15-16 ёшли ўсмирларни тарбиялашмиз. Бундан ташқари, Россия ва Қозғистонда йўнаётган уйинчиларимиз ҳам бор. Ушбу хоккейчиларимизнинг чет давлат клубларида ўйнашгани тарихий "талчок" десак ҳам бўлади. Кўпроқ Ўзбекистон чемпионатини ўтказиб турсак, терма жамоа ҳам секинлик билан шаклланади, деб ўйлайман.

Жамшид АМИРОВ.

ИСМИМИЗ
ҚУЛАБ,
ЙИҚИЛМАСЛИГИ
УЧУН УНИНГ
ОРТИДАНОҚ
ОТАЛАРИМИЗ
ИСМИ
ҚЎЙИЛАДИ.

Ўғил ота ҳақида

...Аҳён-аҳёнда қўшни қизларнинг аргимчоқ ўйнашганини ёки болалар тўп тепишаётганини эшитиб қолардим. Дераза ёнига судралиб келиб, уларни кузатардим. Ҳавасим келиб, кўчага чиққим келарди-ю, оёғим йўқлиги ёдимга тушиб, яна қаравотимга бориб ётардим.

Шу зайлда кунлар ўтиб бораверди. Тенгдошларим мактабга чиқиб, Президент совғасини олиб келишди. Кечга яқин дадам ишдан қайтиб, хонамга кирди. Бир кучоқ ўқув қуроллари ва китоблар олиб келибди.

— Дада, мен ҳам эртага мактабга бораманми? — дедим қувониб.

— Ҳа, мактабга борасан, янги очилган мактабга, — деб кулиб қўйди. — Бу мактаб уйимиз, ўқитувчиси мен, ўқувчиси сен бўласан, деди.

Эртасидан бошлаб, дарс

машғулотларини ўтадиган бўлдик. Дўстларим дарсларни бир тилда ўрганишса, мен бир вақтда ўзбек ва рус тилларида ўргандим. Хуллас, кўп ўтмай уйимиз бадиий китобларга тўлди. Кундуз кунлари китобларни ўқирдим, кечки пайт эса дадамга сўзлаб берардим. Аммо барибир мактабга бормаганим алам қиларди.

Бир кун ижтимоий таъминот марказидан ногиронлар аравачасини олиб келишди. Ўзимча режалар туздим. Футбол ўйнайман, мактабга бораман, дўстларим билан сайр қилсам ҳам бўлади. Хонам бурчагида савлат тўкиби турган аравачага қараб, қувониб кетардим. Аммо бу дадамга ёқмади. Ишдан қайтгач, "Аравачанинг кераги йўқ, менинг ўғлим унда ўтирмайди", деб шахт билан қўтариб уни ҳовлига олиб чиқиб

ташлади. Режаларимнинг бари шамолда тўзиган чангдек ҳар ёнга учиб кетди. Дадамдан қаттиқ ранжидим, ҳатто, эртаси кунни тонгда хонамга кирганида атайин ўзимни ухлаганга солиб ётавердим.

— Мана сенга қўлтиқтаёқ, — деди дадам ишдан қайтгач. — Тўғри, бошида ундан фойдаланишга қийналасан, аммо тез орада унинг қулайлигини англайсан, — деди.

— Футбол ўйнасам ҳам бўладими? — дедим кўзларимни катта-катта очиб.

— Бўлади, фақат аввал у билан яқин дўст бўлишинг керак.

...Ҳа, бугун мен ҳаммасини ўргандим. Ҳар қандай синовга тайёрман. Чунки Ҳазрати Инсоннинг фарзандиман.

Жавлонбек АБДУҚАЮМ ўғли.

РЕКЛАМА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АҲОЛИСИ ВА МЕҲМОНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING АМАЛДАГИ ҚОНУНЧИЛИГИГА МУВОФИҚ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА КОММУНИКАЦИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВАЗИРЛИГИ «ЭЛЕКТРОМАГНИТ МОСЛАШУВ МАРКАЗИ» ДАВЛАТ УНИТАР КОРХОНАСИ ОГОҲЛАНТИРАДИ:

Республика ҳудудига рухсатномасиз ва сертификатсиз олиб кирилган ҳамда сотувда бўлган ишлатилаётган радиоэлектрон алоқа воситалари (узок масофали радиоузайтиргичлар, радиостанциялар ва бошқа радиоузаатгич воситалари) ўрнатилган тартибда мусодара қилинади ва уларни олиб киришни амалга оширган шахсларга нисбатан маъмурий жавобгарлик чоралари кўрилади.

Радиоэлектрон алоқа воситаларини республика ҳудудига олиб кириш учун рухсатнома олиш ва ўрнатилган тартибда рўйхатдан ўтказишни расмийлаштириш масалалари бўйича «Электромангнит мослашув маркази» ва унинг вилоят бўлималарига мурожаат қилинг.

Бизнинг манзиллар:

Тошкент шаҳри, Фарғона йўли кўчаси, 15-уй, телефон: (71) 202-61-69.
Андижон шаҳри, Истиклол кўчаси, 33-уй, телефон: (71) 230-64-65.
Бухоро шаҳри, академик И. Мўминов кўчаси, 2-уй, телефон: (71) 230-64-66.
Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 46-уй, телефон: (71) 230-64-68.
Нукус шаҳри, Ерназар Алакўз кўчаси, ШАТС биноси, телефон: (71) 230-64-75.
Қарши шаҳри, Мустақиллик кўчаси, 21-уй, телефон: (71) 230-64-78.
Навоий шаҳри, Амир Темур кўчаси, 4-уй, телефон: (71) 230-64-69.

Наманган шаҳри, Марғилон кўчаси, 8-«А» уй, 2-корпус, 54-хона, телефон: (71) 230-64-72.
Самарқанд шаҳри, Сельский, Колбоғ, Радио шаҳарча, телефон: (71) 230-64-80.
Термиз шаҳри, Ат-Термизий кўчаси, 28-уй, телефон: (71) 230-64-79.
Гулистон шаҳри, Мустақиллик кўчаси, 54-уй, телефон: (71) 230-64-67.
Фарғона шаҳри, Б.Марғилоний кўчаси, 30-уй, телефон: (71) 230-64-74.
Урганч шаҳри, Ал-Хоразмий кўчаси, 108-уй, 23-хона, телефон: (71) 230-64-77.

O'zbekiston ovozi

MUASSIS:

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

TAHIRIR HAY'ATI:

- Ulug'bek INOYATOV
- Ulug'bek VAFOYEV
- Maqsuda VORISOVA
- Qalandar ABDURAHMONOV
- Guliston ANNAQILICHEVA
- Muslihidin MUHIDDINOV
- Nayotxon ORTIQBOYEVA
- Shuhrat ISLOMOV
- Toshtemir XUDOYQULOV

Bosh muharrir: To'liqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100135, Toshkent, Bunyodkor shoh ko'chasi, 50 «A»-uy.

Telefonlar: (71) 276-10-91, (71) 276-20-67.

E-mail: uzbovozi@mail.ru

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
 Korxonaning manzili: Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy.
 Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV

Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 241. 2231 nusxada bosildi.
 Nashr ko'rsatkichi — 220.
 t — Tijorat materiallari

O'zA yakuni — 21:20
 Topshirilgan vaqti — 21:40.

ISSN 2010-7633

Gazetaning elektron sahifasiga utishi uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda